

Українське шкільництво у Польщі 1952-2005

Попри те, що перші школи в яких розпочато навчання української мови у Польщі опісля депортації 1947 року виникли – в нових умовах діаспори – вже у 1952 році, то щойно з 1956 року можемо почати говорити про творення основ цього, що сьогодні розуміємо під назвою “українське шкільництво”. Цей термін свідомо беру в лапки, і свідомо треба було б нам вживати термін “навчання української мови у Польщі”. Ці два поняття аж ніяк з собою не співпадають.

Вживаючи першого терміну, силоміць відносимося до довоєнного і воєнного контексту, коли в умовах польської і німецької держав, все ж таки існували українські школи – українські як за викладацькою мовою так і програмою навчання. Того типу заклади існували і після II світової війни до часу переселення українців в роках 1944-46 в Радянську Україну, і поступово владою замикалися. Зокрема ті, що виникли в час німецької окупації. Отже – ставлячи питання про шкільництво, мусимо про ці умовини зважувати.

Період 1947-1952 у Польщі це повна порожнеча для української громади. Мабуть теж – наважчі її роки у виживанні. Не лише національному.

Комуністи зложили колись клич, який вільно парафразуючи можна навести у цьому місці – коли дійсність не згідна з ідеологією, тим гірше для дійсності. Політичні і адміністративні власті уважали, що з 1947 року проблема українців у Польщі розв'язана, і що Польща однонаціональна держава. Однак такий підхід поглиблював в українців, як почуття кривди, так і був елементом який у великій мірі спричинявся до заховування почуття “тимчасовості”. До цього – не було теж бажаної владою повної контролі над цією частиною суспільства, яка закрилася у своєму гетто. Дозвіл на контрольоване громадське життя, мав теж на меті розв'язку цієї проблеми.

Так, чи інакше – про організоване навчання української мови можемо говорити починаючи з 1956 року. Отож – у 2006 міне 60 років, а це вже нагода до певних підсумків.

Професор Роман Дрозд описуючи стан навчання української мови у Польщі, відмітив декілька заключних періодів цього елемента громадського життя. Не будемо повторюватися, а у цьому місці спробуємо проаналізувати самі явища – кількість, стан, можливості тощо.

Таб.1 Розвиток українського шкільництва у Польщі після 1947 року

Рік	Школи	Кількість дітей в школах	Пункти	Кількість дітей в пунктах	Разом
1952/53			24	487	487
1953/54			18	330	330
1954/55			19	424	424
1955/56			82	1625	1625
1956/57	2	56	141	2590	2649
1957/58	8	279	142	2377	2656
1958/59	9	441	152	2602	3043
1959/60	9	449	118	1934	2383
1960/61	9	583	143	2559	3142
1961/62	9	542	133	2141	2683
1962/63	9	568	129	2241	2824
1963/64	7	572	137	2711	3283
1964/65	5	462	130	2268	2630
1965/66	5	501	136	2667	3168
1966/67	5	398	111	2070	2468
1967/68	5	475	132	2569	3044
1969/70	6	435	96	1906	2341
1970/71	5	410	86	1665	2075
1972/73	4	440	80	1191	1631
1973/74	4	429	51	853	1282
1975/76	4	404	35	727	1139

1976/77	4	402	38	758	1160
1980/81	4	319	28	531	850
1981/82	4	294	27	528	822
1985/86	4	356	55	1136	1488
1987/88	4	358	56	1095	1453
1988/89	4	334	57	1076	1410
1989/90	4	354	60	1236	1588
1990/91	6	475	68	1358	1833
1992/93	7	783	83	1743	2526
1995/96	8	856	81	1985	2841
2000/01	5	966	104	2577	3523
2003/04	5	878	95	2103	2981

Як можна зауважити з наведеного вище зведення основий розвиток навчання української мови у Польщі, в згаданому періоді, наступив після 1956 року. Саме тоді покликано до життя Українське суспільно-культурне товариство, якому доручено піклуватися за забезпечення як освітніх, так і культурних потреб українців.

У 1956/57 році виникла початкова школа з українською мовою навчання в Банях Мазурських, що на Ольштинщині. Зорганізовано в цьому часі три класи, в яких згуртовано 28 учнів. У 1959/60 шкільному році, школа стало повною, під оглядом організаційним – тут працювало вже 7 класів. Однак, як самостійна одиниця, заклад цей проіснував лише до 1964 року, коли у цієї місцевості адміністративним шляхом об'єднано українську і польську школу в один організм. Це вже не була українська школа, а школа з паралельними українськими класами. У 80-ті роки почався повільний занепад школи, яка зараз зведена до пункту начання.¹

У шкільному році 1956/57 створено теж початкову школу з українською мовою навчання у Ярошівці, що на Вроцлавщині. Школа пропрацювала до 1969/70

¹ Бень С., Бані мазурські та околиці, у: Український альманах 1997, Варшава 1997, с. 267-268

www.osvita.org.pl

шкільного року, у наступному в її місце створено пункт навчання. Історія навчання української мови у Ярошівці закінчується на 1973 році, коли ліквідовано цей пункт – мала кількість дітей, та ліквідація самої школи.²

Ще коротшою була історія української початкової школи у місцевості Чахув (воєводство Щецин) – це перша після 1947 року українська школа з гуртожитком. Заклад існував в роках 1956 до 1964. Подібна – хоч ще коротша є історія української школи у Тженсачу (воє. Щецин), яка проіснувала лише два роки – з 1957 по 1959 рік. П'ять років існувала українська початкова школа у Сонгнітах (воєв. Ольштин) – з 1957 по 1961.³

З вересня 1958 року відкрито українську початкову школу у Білому Борі (воєв. Кошалін). Працює вона до сьогодні, як комплекс загальноосвітніх шкіл з українською мовою навчання (початкова, гімназія, ліцей). З 1957 року працює загальноосвітній ліцей у місцевості Лігниця – зараз теж як комплекс – гімназія та загальноосвітній ліцей. Понад десять років пізніше виник також ліцей у Гурові Ілавецькому – 1968 рік, хоч ця школа організована

була, як українські класи при польському ліцеї. Зараз це окремий заклад. В роках 1957 по 1964 існували теж українські класи при польському загальноосвітньому ліцеї в Перемишлі. Сьогодні там працює комплекс шкіл з додатковим навчанням української мови – садок, початкова школа, гімназія, ліцей. З 1956/57 року почав працювати педліцей у Бартошицях, що проіснував 14 років – ліквідовано його внаслідок шкільної реформи у Польщі. Зараз у Бартошицях працює початкова і гімназія – комплекс шкіл з українською мовою навчання.

Вчителі української мови вчилися у створеній в 1957 році Вчительській студії у Щецині, згаданому педліцеї у Бартошицях та українських філологіях при окремих університетах. В час Польської народної республіки, подібні філології створено лише в університеті у Кракові та Варшаві. У 80-тих роках минулого століття подібне навчання відкрито згодом і у Католицькому Університеті в Любліні та Університеті Марії Кірі – Склодовської у цьому ж місті. Сьогодні –

² Syrnyk J., Szkolnictwo ukraińskie na Dolnym Śląsku, (y:) www.ridnamowa.prv.pl

³ Український альманах 1997, с. 270-272

www.osvita.org.pl

українська або словянська філологія – працюють майже при всіх вищих учбових закладах Польщі.

Кількісний стан шкіл в яких створено навчання української мови у Польщі різний у різний час. Перший період розвитку – кінець 50-тих та початок 60-тих років ХХст., це найбільш бурхливий розвиток цього навчання. 80 – ті роки це повний майже його розвал.

Найслабкішим елементом цієї шкільної мережи є безумовно пункти навчання української мови – хоч парадоксально – саме вони охоплюють навчанням найбільше число дітей.

Варто це явище розглянути за поодинокими воєводствами – можемо тоді сподіватися на кращий огляд цього явища.

Почнемо з воєводства, в якому поселено найбільшу кількість українців – тобто воєводства ольштинського.

Таб. 2 Навчання української мови в ольштинському (вармінсько-мазурському) воєводстві в окремих роках

Чп	Шкільний рік	Кількість пунктів навчання	Кількість дітей
1	1956/57	26	320
2	1957/58	42	1014
3	1958/59	60	1200
4	1960/61	65	1093
5	1961/62	72	1247
6	1962/63	75	1492
7	1963/64	81	1656

8	1964/65	144	1876
9	1965/66	93	1597
10	1967/68	82	1544
11	1968/69	54	1009
12	1969/70	67	1170
13	1972/73	34	620
14	1973/74	31	535
15	1975/76	17	245
16	1976/77	24	440
17	1980/81	18	356
18	1987/88	33	562
19	1988/89	33	534
20	1992/93	26	577
21	2002/03	43	1013
22	2003/04	43	1082

Коли простежити за найкращим роком навчання української мови в Ольштинському воєвідстві (1964/65 шк.р та 1876 учнів і 144 пункти) з сьогоднішніми показниками, то можемо дізнатись, що:

- дітей зменшало на 40%
- пунктів менше на 70 відсотків

Щоб уточнити подані тут цифри треба сказати, що підставою обчислень є адміністративна карта Польщі до 1975 року – тобто зведено кількість пунктів і дітей з території бывшего ельблонського, ольштинського, сувальського і частинно білостоцького воєводств. Отже територіяльно наведені дані досить точні, і можна їх з собою порівнювати. Зараз у тих пунктах працює понад 40 вчителів (понад 80 у 60-тих роках).

Найбільших кількісних втрат українського населення зазнало в період з 1947 по 1989 рік кошалінське воєводство. Тут у 80-тих роках велике число людей –

www.osvita.org.pl

здебільшого молоді – виемігрувало на захід. Однак шкільні процеси також і у тому випадку розглянемо зводячи підсумки – для бувшого кошалінського, щецінського, пільського та слупського воєводств (адміністративний стан після 1975 року), а сьогодні – західнопоморського і частини поморського воєводств. Цей захід має нам дати можливість – так як і в попередньому випадку – проведення в міру точного аналізу.

Таб. 3 Навчання української мови в західнопоморському і частинно поморському воєводствах, у вибраних роках

Чп	Шкільний рік	Кількість пунктів навчання	Кількість дітей
1	1956/57	32	26
2	1957/58	46	648
3	1958/59	44	712
4	1959/60	28	442
5	1960/61	35	580
6	1961/62	39	770
7	1962/63	35	754
8	1963/64	28	604
9	1964/65	22	435
10	1965/66	22	427
11	1967/68	21	460
12	1969/70	14	290
13	1972/73	14	246
14	1973/74	9	223
15	1975/76	5	72
16	1976/77	6	105
17	1980/81	5	86

18	1985/86	10	196
19	1987/88	14	273
20	1988/89	10	239
21	1990/91	13	303
22	1991/92	13	322
23	1993/94	12	394
24	1994/95	11	379
25	1995/96	11	348
26	1996/97	11	353
27	2003/04	14	343
28	2004/05	14	301

У найкращому році (1961/62) вчилася на цієї території 770 учнів – говоримо весь час лише про пункти навчання української мови. В найгіршому році (1975/76), лише 72 учнів.

Показник найкращого року і сьогоdnішнього стану навчання української мови у західнопоморському воєводстві, буде отже виглядати так:

- 60 відсотків дітей менше на сьогодні
- 70 відсотків пунктів менше в наш час

Розглянемо ще окремо декілька місцевостей кошалінщини

Таб.4 Навчання української мови у вибраних місцевостях кошалінщини

Місцевість	Рік шкільний	Кількість дітей
Кошалін (місто)	1984/85	70
	1985/86	71
	1986/87	76
	1990/91	75

www.osvita.org.pl

	1991/92	83
	1992/93	93
	1993/94	102
	1994/95	88
	1995/96	90
	1997/98	80
	1998/99	74
	1999/00	67
	2000/01	68
	2001/02	74
	2002/03	67
	2003/04	62
	2004/05	60
Битув	1990/91	30
	1991/92	43
	1992/93	53
	1993/94	50
	1994/95	49
	1995/96	46
	1996/97	43
	1997/98	35
	1998/99	49
	1999/00	47
	2000/01	50
	2001/02	47
	2002/03	48
	2003/04	46
М'ястко	1994/95	11
	1995/96	11
	1996/97	16

	1997/98	18
	1998/99	22
	1999/00	22
	2000/01	24
	2001/02	24
	2002/03	18
	2003/04	25

І зараз слід нам перейти до Рідних земель. В першу чергу переглянемо стан навчання української мови у вибраних роках на території сьогодишнього підкарпатського воєводства – бiвше воєводство ряшiвське та перемиське і частинно кроснянське.

Таб.5 Навчання української мови у вибраних роках в підкарпатському воєводстві

Чп	Шкільний рік	Кількість пунктів навчання	Кількість дітей
1	1956/57	8	90
2	1957/58	9	98
3	1958/59	10	115
4	1960/61	10	296
5	1961/62	6	247
6	1962/63	4	130
7	1963/64	5	130
8	1964/65	6	185
9	1965/66	5	149
10	1969/70	6	181
11	1972/73	7	159

12	1973/74	6	154
13	1975/76	3	89
14	1976/77	5	161
15	1980/81	2	66
16	1987/88	6	193
17	1988/89	6	182
18	1992/93	10	208
19	1999/00	19	351
20	2003/04	11	211
21	2004/05	11	201

Зводячи підсумки – початок 80-тих років це майже цілковитий занепад навчання української мови на Рідних землях – лише два пункти навчання і всього 66 дітей.

Порівнюючи найкращий рік (1960/61) – 296 учнів і 19 пунктів навчання (1999/00) до сьогодишнього стану, отримаємо цифри:

- 32 відсотки зниження кількості дітей
- зменшення кількості пунктів на вісім місцевостей – тобто 42%

І ще декілька вибраних місцевостей підкарпатського воєводства.

Таб. 6 Пункт навчання української мови у Сяноці⁴

Чп	Шкільний рік	Кількість	Кількість	Кількість дітей	Разом
----	--------------	-----------	-----------	-----------------	-------

⁴ Яра М., - Навчання української мови у Сяноці 1963-2005, архів автора

www.osvita.org.pl

		груп навчання	годин в тиж. На всі гр.	садок	поч. Шк.	гімн	Серед. школа	дітей
1	2004/05	5	15	4	12	4	14	34
2	2003/04	5	15	4	7	6	14	31
3	2002/03	5	15	4	7	6	14	31
4	2001/02	5	15	3	7	8	14	32
5	2000/01	5	15	3	7	8	14	14
6	1999/00	5	15	2	18	14	-	32
7	1998/99	5	15	2	34	-	-	36
8	1997/98	5	15	-	34	-	-	34
9	1996/97	5	15	-	35	-	-	35
10	1995/96	5	15	-	35	-	-	35
11	1994/95	5	15	-	35	-	-	35
12	1993/94	4	9	-	26	-	-	26
13	1992/93	4	9	-	26	-	-	26
14	1991/92	4	9	-	18	-	-	18
15	1990/91	4	9	-	14	-	-	14
16	1989/90	2	6	-	10	-	-	10
17	1969/70	1	3	-	5	-	-	5
18	1968/69	1	3	-	7	-	-	7
19	1967/68	1	3	-	12	-	-	12
20	1966/67	1	3	-	12	-	-	12
21	1965/66	1	3	-	14	-	-	14
22	1964/65	1	3	-	16	-	-	16
23	1963/64	1	3	-	15	-	-	15

Таб.7 Пункт навчання української мови у Мокрому/Загірі⁵

Ч.п	Шкільний рік	Кількість груп	Кількість годин навчання	Кількість дітей		
				Початкова школа	Гімназія	Разом
1	2004/2005			24	10	34
2	2003/2004	2 + 1	6 + 2	24	10	34
3	2002/2003	2 + 1	6 + 2	27	10	37
4	2001/2002	2 + 1	6 + 2	29	12	41
5	2000/2001	3+ 1	9 + 3	27	14	45
6	1999/2000	3 + 1	9 + 2	31	14	45
7	1998/1999	4	12	32		32
8	1997/1998	4	12	39		39
9	1996/1997	4	12	37		37
10	1995/1996	4	12	44		44
11	1994/1995	4	12	38		38
12	1993/1994	4	12	39		39
13	1992/1993	4	12	36		36
14	1991/1992	3	9	37		37
15	1990/1991	3	9	38		38
16	1989/1990	3	9	47		47
17	1988/1989	4	12	42		42
18	1987/1988	3	9	27		27
19	1986/1987	4	12	37		37
20	1985/1986	4	12	45		45
21	1984/1985	4	12	51		51
22	1983/1984	4	12	46		46
23	1982/1983	4	12	45		45
24	1981/1982	4	12	47		47

⁵ Онишканич М., Пункти навчання української мови у Польщі – Мокре, (у) Українське шкільництво у Польщі після 1989 року. Звіт УВТ, Гурово Ілавецьке, 2005

25	1980/1981	3	9	48		48
26	1979/1980	3	9	47		47
27	1978/1979	2	6	43		43
28	1977/1978				брак	вчителя
29	1976/1977	1	3	35		35
30	1975/1976	2	6	33		33
31	1974/1975					
32	1973/1974	2	6	28		28
33	1972/1973	3	9	49		49
34	1971/1972	3	9	38		38
35	1970/1971	4	12	49		49
36	1969/1970	4	12	41		41
37	1968/1969	4	12	57		57
38	1967/1968	4	12	58		58
39	1966/67	3	9	41		41
40	1965/1966	4	12	49		49
41	1964/1965	4	12	53		53
42	1963/1964	4	12	54		54
43	1962/1963	4	12	60		60
44	1961/1962	4	12	58		58
45	1960/1961	4	12	52		52
46	1959/1960	4	12	53		53
47	1958/1959	3	9	48		48

Таб.8 Пункт навчання української мови в Репеді⁶

Ч.	Шкільний рік	Кількість груп	Кількість годин	Кількість дітей
----	--------------	----------------	-----------------	-----------------

⁶ Тима-Городецька Д., Пункти навчання української мови у Польщі – Репедь, (у) Українське шкільництво у Польщі після 1989 року. Звіт УВТ, Гурово Ілавецьке, 2005

			навчання	Садок	Початкова школа	Гімназія	Разом
1	2004/2005						12
2	2003/2004	2	6		6	6	12
3	2002/2003	2	6		3	5	8
4	2001/2002	2	6		5	4	9
5	2000/2001	2	6		6	4	10
6	1999/2000	1	3		9	2	11
7	1998/1999	2	6		11		11
8	1997/1998	2	6		10		10
9	1996/1997	2	6		12		12
10	1995/1996	2	6		9		9
11	1994/1995	2	6		11		11
12	1993/1994	2	6		15		15
13	1992/1993	2	6		11		11
14	1991/1992	2	6		11		11
15	1990/1991	3	9		17		17
16	1989/1990	2	6		17		17

Дуже гарно в останніх роках почали працювати на Рідному Підляшші – хоч тут історія навчання української мови, це відносно недавнє минуле.

Таб.9 Навчання української мови на Підляшші у вибраних роках⁷

Чп	Шкільний рік	Кількість пунктів навчання	Кількість дітей
----	--------------	----------------------------	-----------------

⁷ Томчук С., Пункти навчання української мови в Підляському воєводстві, архів автора

	1994/95	1	112
	1995/96	2	131
	1996/97	2	144
	1997/98	2	132
	1998/99	2	112
	1999/00	2	128
	2000/01	2	125
	2001/02	2	143
	2002/03	2	143
	2003/04	4	180
	2004/05	4	213

Школи

Згадали ми вже про перші школи і початки їх виникнення у Польщі після виселення 1947 року. Оскільки однак це дуже важливий аспект у навчанні рідної мови та побудові національного духу серед молодого покоління українців у Польщі, їм належить також декілька слів.

Найбільш знаною – і визнаною школою у свій час – був ІУ Загальноосвітній лицей в Легніци (зараз долішньосілезійське воєводство, до того лігницьке і вроцлавське).

Школа почала працювати з 1 вересня 1957 року – початковим її осідком була місцевість Злоторія. В цьому історичному першому класі почало навчання 22 учнів. Щойно у 1962 році лицей став окремою шкільною установою – два роки

www.osvita.org.pl

раніше його перенесено до самої Лігниці. З 1 вересня 1962 року директором ліцею стала пані Ірина Снігур, яка служила на цьому посту аж до 1977 року. У вересні 1993 року школа отримала нові приміщення – будинки по бувшому гарнізоні російських військ. З 1998 року установа працює, як комплекс шкіл – гімназія та загальноосвітній ліцей. Однак роки 90-ті це одночасно постійний занепад значення і авторитету цієї школи. Не так через виникнення подібних шкіл у Білому Борі, Перемишлі, чи Гурові – як неспроможність залучити в учні місцевого українського населення, здебільшого етнічних лемків. Коли до Лігниці приходила молодь з інших регіонів Польщі – 60% загальної кількості учнів – цієї проблеми не було видно. Дуже пошкодили теж цьому закладові внутрішні непорозуміння, як у вчительському колективі, так і місцевій українській громаді. Це призвело до того, що школа, яка ще у 80-тих роках клопоталася за відкриття паралельних класів, зараз ледве виживає.⁸

Українські класи при польському ліцеї в Гурові Ілавецькому почали працювати з першого вересня 1968 року – навчання розпочало у першому класі 40 учнів. На навчання української мови виділено 4 годин тижнево. З самого початку школа у Гурові була школою регіональною – тобто основою її існування були учні з Вармії і Мазур. Ознаки кризи наступили під кінець сімдесятих років – у 1978 року, а згодом і 180 році не набрано потрібної кількості учнів, і замість українських класів створено змішані – польсько-українські. Школа поборолла ці труднощі, і домоглася щоб з 1 вересня 1990 року відкрито у Гурові окремий ліцей з українською мовою навчання. Його директором став Мирон Сич.

З 1996 року школа працює у новому будинку. Зараз гуровський заклад це комплекс шкіл з українською мовою навчання, який охоплює гімназію, загальноосвітній та профільований ліцей.⁹

Комплекс загальноосвітніх шкіл у Перемишлі може похвалитись дуже довгою історією. Сучасна школа дуже охоче нав'язує до традиції української

⁸ Historia szkoły – IV Liceum Ogólnokształcące w Legnicy, (y:) www.ridnamowa.prv.pl, polska wersja językowa, historia

⁹ Українська школа в Гурові Ілавецькому. Історичний нарис, Górowo Paweckie 2004, с.14-16

www.osvita.org.pl

семикласової школи, яка виникла у Перемишлі у 1911 році. Цю школу польська адміністрація закрила в жовтні 1945 року. Згодом у 60-тих роках проведено у Перемишлі невдалу спробу втримати хоч би, створені у цей час українські класи при польській школі – про це писалося вище.

Щойно з 1 вересня 1991 року вдалося у Перемишлі відкрити початкову школу з українською мовою навчання. Її директором став пан Юліян Бак. Науку розпочало тоді у всіх семи класах та нульовому класі 145 учнів.

З 1995/96 шкільного року школа працює як комплекс – початкова та ліцей, хоч таке рішення формально шкільні власті видали щойно у 1998 році. З 1999/2000 році працює теж у згаданому комплексі гімназія.¹⁰

Перемиська Шашкевичівка це одинока школа де навчається української мови, яка в загальному ранкінгу малих шкіл видобула місце у першій десятці подібних установ в Польщі.¹¹

З 2 вересня 1958 року почала свою історію школа з українською мовою навчання у Білому Борі. 19 березня 1961 року її присвоєно ім'я Тараса Шевченка. В першому році навчання тут вчилосся 57 учнів. В році 1996 на основі цієї школи відкрито теж у Білому Борі загальноосвітній ліцей. Довгий час білобінська школа клопоталася про гідні умовини навчання та проживання дітей – при ній функціонує гуртожиток для учнів з інших місцевостей. Однак щойно у 1983 році учні і вчителі могли переселитись до нових будинків, які побудовано у великій мірі з коштів самооподаткування української громади у Польщі та української діаспори у світі. Після шкільної реформи – 1999/2000 року школа працює як повноцінний комплекс загальноосвітніх закладів: початкова школа, гімназія та ліцей.

Таб. 10 Кількість учнів у Білобінській школі у вибраних роках¹²

¹⁰ Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Markiana Szaszkiewicza w Przemyślu, (y:) <http://www.szaszk.edu.pl/index1.htm>

¹¹ Гук Б., Шашкевичівка є т ренді, (y:) Наше Слово, Нр 19, 3 травня 2004

¹² Дрозд Л., Білобінська школа, (y:) Український альманах 1997, Варшава 1997, с.273-275, Дрозд І., Українське шкільництво в західнопоморському воєводстві у 2002/03 шк.р., (y:) <http://www.ridnamowa.prv.pl/>, Стан, перспективи і загрози українського шкільництва. Звіт УВТ 1999/2000, (y:) <http://www.ridnamowa.prv.pl/>

Шкільний рік	Кількість учнів	Шкільний рік	Кількість учнів	Шкільний рік	Кількість учнів
1958/59	57	1974/75	69	1990/91	106
1959/60	62	1975/76	69	1991/92	113
1960/61	80	1976/77	68	1992/93	110
1961/62	80	1977/78	75	1993/94	108
1962/63	71	1978/79	101	1994/95	105
1963/64	75	1979/80	85	1995/96	103
1964/65	68	1980/81	78	1999/00	153
1965/66	54	1981/82	60	2000/01	153
1966/67	65	1982/83	52	2002/03	142
1967/68	75	1983/84	71	2003/04	141
1968/69	84	1984/85	74	2004/05	136
1969/70	76	1985/86	90		
1970/71	72	1986/87	98		
1971/72	65	1987/88	99		
1972/73	63	1988/89	106		
1973/74	69	1989/90	109		

Наймолодшлю школою в якій навчається української мови у Польщі є Комплекс загальноосвітніх шкіл ім. Лесі Українки що у Бартошицях. Школа почала працю з вересня 1990 року, а її першим директором став Ярослав Марушечко. В склад комплексу входять початкова школа та гімназія. Протягом останніх 15-ти років школу закінчило 202 учнів.¹³

Варто теж – на мою думку – прослідкувати за окремими школами в яких навчається української мови, і розглянути їх в повному контексті, тобто – порівнюючи їх з собою. До уваги візьмемо однак лише останні роки.

¹³ Мігус С., Ювілей бартошицької альма-матер, (у:) Наше Слово Нр 42, 16 жовтня 2005

www.osvita.org.pl

Таб. 11 Учні українських шкіл у вибраних роках¹⁴

Чп	Місцевість	2000/2001	2003/2004	2004/2005
1	Лігниця	95	71	87
2	<i>Гурово</i>	<i>318</i>	<i>283</i>	<i>294</i>
3	Білий Бір	153	141	136
4	Перемишль	247	244	231
5	<i>Бартошиці</i>	<i>131</i>	<i>139</i>	<i>137</i>
	Разом	944	878	885

¹⁴ Сирник М., Українське шкільництво у Польщі після 1989 року. Рапорт 2004, (у:) <http://www.ridnamowa.prv.pl/>